

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijska 3: Ekonomska statistika

Indeks Proizvođačkih Cena (K4-2015)

Predgovor

Agencija za Statistiku Kosova (ASK) je počela da objavljuje indeks cena proizvođača (ICP) od maja 2009.godine.

Cene i vrednost industrijskih proizvoda su prikupljeni od proizvodnih preduzeća koje imaju veći uticaj na Kosovu. Vrednost godišnje proizvodnje i prosečne cene su prikazane sa podacima iz 2007.god., a od prvog kvartala 2009., vrši se praćenje i izračunavanje indeksa kontinuirano, kvartalno i godišnje.

Indeks cena proizvođača je u skladu sa standardnom klasifikacijom delatnosti pod NPD Rev.2 – “Uredba Br.11/2013 član 7 za implementaciju standardne klasifikacije privrednih delatnosti NACE-Rev.2”.

ICP je u fazi razvoja i ima za cilj da uključi privredne delatnosti koje trenutno nisu aktivna, ali postepeno se očekuju rezultati ovih aktivnosti.

Komentari, primedbe, predlozi i sugestije u vezi ove publikacije su dobrodošli i oni se mogu slati na sledeću email adresu: economic@ks-qov.net.

Publikaciju su pripremili:
Ilir T. Berisha - Direktor odeljenja
Ibish Asllani - Šef devizije
Hamdi Jupolli – Šef sektora
Hasan Berisha -Visoki zvaničnik

Mart, 2015.god.

Izvršni direktor ASK,
Isa Krasniqi

Skraćenice i znaci

- ICP** - Indeks cena proizvođača
- ASK** - Agencija za Statistiku Kosova
- NVE** - Nomenklatura privrednih delatnosti
- K1** - Prvi kvartal
- K2** - Drugi kvartal
- K3** - Treći kvartal
- K4** - Četvrti kvartal

- :** - Podaci nisu dostupni
- 0** - Manje od polovine jedinica koja se koristi
- - Nije primenljivo
- %** - Procenat
- W** - Statističke težine (specifična težina) 0
- Ø** - Prošek

Sadržaj

	Strana
Indeks cena proizvođača (ICP) za četvrti kvartal 2015	4
Tabela 1: Indeks cena proizvodnje (ICP) K1 2009 – K4 2015 (2010=100), tromesečne i godišnje promene u procentima	5
Tabela 2: Težine, indeks proizvođačkih cena (2010=100) tromesečne i godišnje promene u procentima	7
Metodologija	8

Indeks cena proizvođača (IPC) za – Četvrti kvartal 2015

Indeks proizvođačkih cena na Kosovu je bez promene 0.0% između K3 2015 i K4 2015. U poređenju sa K4 2014. proizvođačke cene su porasle u proseku za 0.3%.

Treći kvartal 2015 – Četvrti kvartal 2015 0.0%

Uperkos tome što nije promena indeksa cena za ukupne promene proizvodnja cena posmatranih neke aktivnosti kao što su: proizvodnja kože i predmeta od kože (2.5%), proizvodnja mašina i opreme(1.3%), proizvodnja prehrambenih proizvoda (1.1%), proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i oprema (0.6%), snabdevanjem električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (0.3%) i proizvodnja nameštaja (0.1%).

Rast je neutralizovan padom cena u vađenje metalnih ruda (-18.5%), proizvodnja metala (-2.6%), prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim nameštaja (-1.2%), proizvodnja hemijskih proizvoda (-0.6 %), proizvodnja električne opreme (-0.4%), proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda (-0.2%), proizvodnja papira i papirnih proizvoda (-0.1%) i proizvodnja pića (-0.1%).

Četvrti kvartal kvartal 2014 – Četvrti kvartal 2015 0.3 %

Cene proizvođača na Kosovu su rasle u proseku za 0.3% između K4 - 2014 i K4 - 2015. Veći rast cena po granama privrednih delatnosti beležen je u proizvodnja motornih vozila (transport), prikolice i poluprikolice (3.1%), proizvodnja hemijskih proizvoda (2.0%), proizvodnja električne opreme (2.0%), proizvodnja pića (1.6%), snabdevanjem električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (1.0%), sakupljanje, tretman i snabdevanje vodom (0.8%), proizvodnja prehrambenih proizvoda (0.7%), prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim nameštaja (0.4%) proizvodnja nameštaja (0.4%) i proizvodnja nemetalnih mineralni proizvoda (0.2%).

Rast je neutralizovan padom cena u vađenje metalnih ruda (-10.7%), proizvodnja metala (-5.7%), proizvodnja mašina i opreme (-4.9%), proizvodnja kože i predmeta od kože (-3.6%), proizvodnja papira i papirnih proizvoda (-3.0%), proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i oprema (-1.3%) i proizvodnja gume i plastike (-0.2%).

Tabela 1: Indeks cena proizvođača (ICP) K1 2009 – K4 2015 (2010=100), Tromesečne i godišnje promene u procentima

Godina	Kvartal	Index (2010=100)	Kvartalna promena u (%)	Godišnja promena u (%)
2009	K1	94.9	:	:
	K2	96.5	1.7	:
	K3	96.5	0.0	:
	K4	96.6	0.1	:
	Godišnji prosek 2009	96.1	:	:
2010	K1	97.1	0.5	2.3
	K2	98.0	0.9	1.6
	K3	101.1	3.2	4.8
	K4	103.9	2.8	7.6
	Godišnji prosek 2010	100.0	:	4.1
2011	K1	105.2	1.3	8.3
	K2	104.5	-0.7	6.6
	K3	104.4	-0.1	3.3
	K4	104.2	-0.2	0.3
	Godišnji prosek 2011	104.6	:	4.5
2012	K1	104.6	0.4	-0.6
	K2	105.8	1.2	1.2
	K3	107.1	2.4	2.6
	K4	108.8	1.6	4.4
	Godišnji prosek 2012	106.6	:	1.9
2013	K1	111.3	2.3	6.4
	K2	109.3	-1.8	3.3
	K3	106.9	-2.2	-0.2
	K4	109.0	2.0	0.2
	Godišnji prosek 2013	109.1	:	2.4
2014	K1	109.8	0.7	-1.3
	K2	109.5	-0.3	0.2
	K3	110.8	1.2	3.6
	K4	113.5	2.4	4.1
	Godišnji prosek 2014	110.9	:	1.7
2015	K1	113.7	0.2	3.6
	K2	114.1	0.4	4.2
	K3	113.8	-0.3	2.7
	K4	113.8	0.0	0.3
	Godišnji prosek 2015	113.9	:	2.7

Grafikon 1: Razvoj ICP, Prvi kvartal 2009 – Četvrti kvartal kvartal 2015

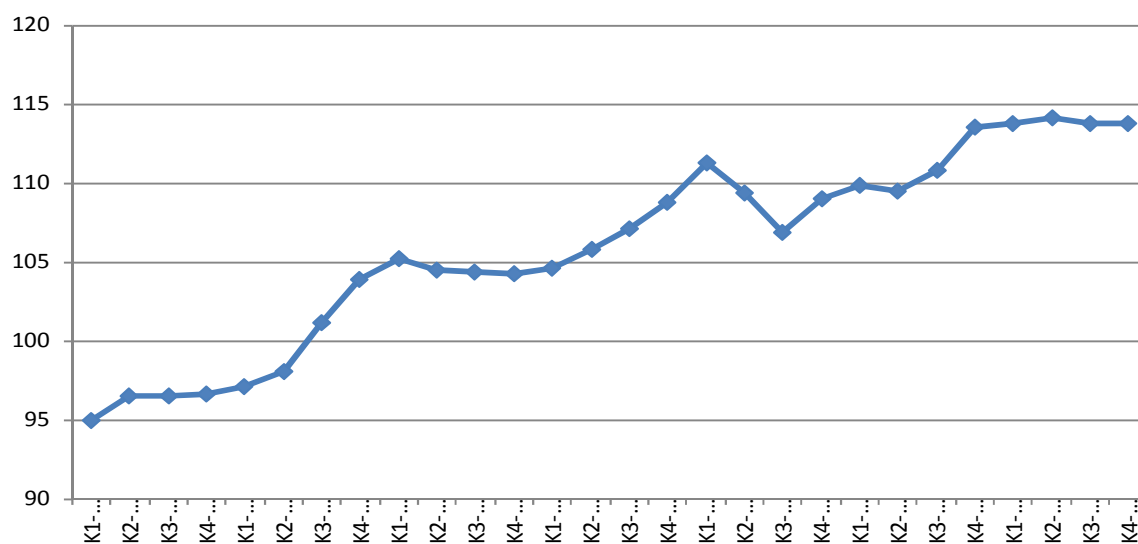

Tabela 2: Težine, indeks proizvođačkih cena (2010=100) Tromesečne i godišnje promene u procentima

Kodevi	Nomenklatura privredne aktivnosti NPD rev.2	Težine	K4 - 2015	K4 . 2015	K4 . 2015
			Ø2010=100	K3 - 2015	K4 - 2014
	Ukupno IPC	1000.0	113.8	0.0	0.3
05	Vađenje uglja i lignita	4.2	137.5	0.0	0.0
07	Vađenje metalnih ruda	14.9	128.7	-18.5	-10.7
08	Ostale rude i kamenoloma	26.6	133.0	0.0	0.0
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	187.3	108.3	1.1	0.7
11	Proizvodnja pića	83.0	105.1	-0.1	1.6
13	Proizvodnja tekstila	11.5	0.0	0.0	0.0
14	Proizvodnja odeća	4.9	0.0	0.0	0.0
15	Proizvodnja kože i predmeta od kože	2.0	103.2	2.5	-3.6
16	Prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i oruća. osim nameštaja	12.9	99.7	-1.2	0.4
17	Proizvodnja papira i papirnih proizvoda	13.2	79.8	-0.1	-3.0
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	13.2	0.0	0.0	0.0
20	Proizvodnja hemijskih proizvoda	21.1	141.1	-6.0	2.0
22	Proizvodnja gume i plastike	52.1	99.2	0.0	0.2
23	Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda	108.9	99.6	-0.2	0.2
24	Proizvodnja metala	2.1	70.4	-2.6	-5.7
25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i oprema	77.1	90.0	0.6	-1.3
27	Proizvodnja električne opreme	4.2	95.7	-0.4	2.0
28	Proizvodnja mašina i opreme	1.9	87.3	1.3	-4.9
30	Proizvodnja motornih vozila (transport), prikolice i poluprikolice	0.9	134.6	0.0	3.1
31	Proizvodnja nameštaja	22.3	96.7	0.1	0.4
35	Snabdevanjem električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	297.2	130.3	0.3	1.0
36	Sakupljanje, tretman i snabdevanje vodom	21.2	103.3	0.0	0.8
38	Aktivnosti sakupljanje , tretmana i odlaganja otpada	17.0	0.0	0.0	0.0

Definicija i svrha ICP (PPI)

Indeks proizvođačkih cena (IPC) je relativni indeks koji meri stepen promena cena proizvedenih roba (proizvoda) i usluga u određenim vremenskim periodima. Uglavnom, kao statistički parametar ima poseban značaj kao deflator Bruto domaćeg proizvoda za proizvodni pristup.

Metodologija

Cene i vrednost industrijskih proizvoda su prikupljeni od proizvodnih preduzeća (reprezentantnih) na Kosovu. Vrednost godišnje proizvodnje i prosečne cene su za prvi kvartal (K1) 2007, dok od prvog kvartala (K1) za 2009 kontinuirano vrši se redovno prikupljanje kvartalno.

Zbog uporedivosti podataka sa podacima Eurostata, odlukom Vlade Republike Kosovo, Agencija za statistiku Kosova od 01.09.2014 počeo je sa korišćenjem nove nomenklature ekonomskih aktivnosti (NVE Rev.2) na odnosu Uredbe "br.11/2013 o implementaciju standarda za klasifikaciju delatnosti", tako da je Indeks cena proizvođača je izmenjen u skladu sa ovim nomenklaturom.

Istovremeno bazni Indeks promenjen promenobazne godine 2007=100 na bazu **2010=100**. Grupe aktivnosti 13, 14, 18 i 38 učestvuju u izračunavanje Indeksa, samo za to što su ove aktivnosti uključeni nakon 2010 godine, a njima nedostaje bazni Indeks 2010=100, kasnije će se zasnovati njihov Indeks i izračunavanja sledećih indikatora .

ICP od prvog kvartala 2015 koristi ažurirane specifičnetežine (pondere) sa podacima od Struktorne Poslovne Anketa (SPA), godine 2013.

IPC- od 2015 godine, izračunava se za 23 privredne aktivnosti, od 160 proizvodnih preduzeća, za oko 500 artikala. Kao projekat (GOPA - ASK) počeo je u 2007 kako bi se stvorile osnovne baze za osnivanje istraživanja IPC, dok sredinom 2010 je podržan od strane Švedske SIDA-e.

Za izračunavanje IPC u okviru ekonomskih aktivnosti upotrebljena je Lasperova formula.

Agregacija do PPI u celini

$$PPI_0^q = 100 * \sum_{g=1}^h w_g * I_{0,g}^q$$

PPI_0^q = Indeks proizvođačkih cena između kvartala 0 i kvartala q

w_g = Težina za grupe

$I_{0,g}^m$ = Stopa cena za grupu g između kvartala 0 i kvartala q

h = Broj privrednih aktivnosti u skladu sa NACE Rev.2

Proračun lančanog indeksa IPC

$$PPI_{2010}^{Y,q} = \frac{PPI_{2010}^{Y-1,4}}{100} * PPI_0^{Y,q}$$

$PPI_{2010}^{Y,q}$ = Lančani indeks IPC između 2010 i kvartala q u tekućoj godini

$PPI_{2010}^{Y-1,4}$ = Lančani indeks IPC između 2010 i četvrtog kvartala u prethodnoj godini

$PPI_0^{Y,q}$ = Indeks Cene proizvodnje između kvartala 0 i kvartala q u tekućoj godini.

Izračunavanje promena

Razlika između kvartala q i kvartala q-1 se izračunava na sledeći način:

$$\left[\left(\frac{PPI_0^{Y,q}}{PPI_0^{Y,q-1}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Prosek kvartalne promene}$$

$PPI_0^{Y,q}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za tekući kvartal q

$PPI_0^{Y,q-1}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za prethodnu kvartal q-1

$$\left[\left(\frac{PPI_{2010}^{Y,q}}{PPI_{2010}^{Y-1,q}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Procenat godišnje promene}$$

$PPI_{2010}^{Y,q}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za tekući kvartal q

$PPI_{2010}^{Y-1,q}$ = Indeks cena industrijske proizvodnje za prethodnu godinu i kvartal q

Agencija za Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011. Strateški razvojni plan 2009-2013 je na srednjoročnoj implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: Departmane za proizvodnju statistika (Departman za ekonomske statistike i nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. Departmani podrške; Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman za politike, planiranja, kordinacije i komunikacije, Departman popis i istraživanje i Departman administracije.

Broj zaposlenih i budžet još uvek su ograničeni. Zaposleni su ukupno 139 radnika, od njih 104 (74,8%) u sedištu Agencija, dok u regionalnim kancelarijama 35 (25,2%), sa kvalifikacionom strukturom: 70,5,4% sa visokom stručnom spremom prema 29,5% sa srednjom stručnom spremom.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske , DFID-om, UNFPA, UNDP, UNIVEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011 smo uspešno realizovali projekat Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova , koji nije sproveden od 1981 godine. Rezultati dobijeni iz Popisa će imati značajnu ulogu u sastavljanju razvojne politike.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa: AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA,**
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +381 (0) 38 200 31 129
Izvršni direktor: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** economic@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://ask.rks-gov.net/>